

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 13Svp/17/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200288
Dátum vydania rozhodnutia: 12. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200288.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), Zmena zdola, so sídlom Zámocká č. 6873/14, 811 01 Bratislava, IČO: 42 287 511, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Kaduc & Partners, s. r. o., so sídlom Trojičné námestie č. 4, Trnava, proti žalovanej: Mária Oračková, XXX XX J.Č. Č.. XX, v konaní vo veci ústavnosti a zákonnosti volieb starostu obce Lomnička, konaných dňa 29.10.2022, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky žalobu o d m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I. Žaloba

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 9.11.2022, ktorá došla Najvyššiemu správne súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší správny súd“) dňa 10.11.2022, domáhal, aby súd vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obcí a voľby do orgánov samosprávnych krajov, vyhlásené 10.6.2022 a uskutočnené dňa 29.10.2022 v Prešovskom samosprávnom kraji v rozsahu volebného obvodu č. 10 okres Stará Ľubovňa (obec Lomnička) za neplatné. V dôvodoch žaloby uviedol, že podáva správnu žalobu o vydanie rozhodnutia o nezákonnosti a neústavnosti volieb do orgánov samosprávy obce Lomnička a to predovšetkým na funkciu starostu obce. Svoju aktívnu procesnú legitimáciu odôvodnil tým, že na kandidátnej listine žalobcu pre voľby starostu obce Lomnička bol uvedený ako kandidát na starostu E. Q., ktorý je neúspešným kandidátom na starostu a vo voľbách získal 159 platných hlasov. Žalovanou je úspešná kandidátka, a teda zvolená starostka obce Lomnička s počtom platných hlasov 561. Žalobu odôvodnil tým, že kandidátka na post starostu (žalovaná), resp. osoby s ňou spriaznené, viedli kampaň mimo určeného času a spôsobom, ktorý je

počas volieb zakázaný, cielene manipulovali s voličmi v budovách, kde sídlili okrskové volebné komisie a v ich bezprostrednom okolí a kupovali hlasy voličov, teda ovplyvňovali ich vôľu nedovoleným spôsobom. Konkrétne uviedol, že žalovaná ako starostka obce Lomnička od mája 2022 začala zamestnávať nových zamestnancov v tzv. obecných službách, pričom v pomerne krátkom časovom období zamestnala približne 220 nových zamestnancov spomedzi občanov obce Lomnička. Zamestnanci, ktorých pracovnoprávny vzťah vznikol bezprostredne, resp. iba niekoľko mesiacov pred konaním volieb do orgánov samosprávy obcí, boli zo strany žalovanej ako aj prednostky obecného úradu obce Lomnička vyzvaní, aby sa zúčastnili volieb, v ktorých mali svoj hlas dať práve v prospech žalovanej. Následne mali vyhotoviť fotografiu hlasovacieho lístka upraveného v zmysle pokynu žalovanej a túto fotografiu mali žalovanej následne predložiť. Osoby, ktoré žalovanej fotografiu upraveného lístka predložili, získali finančnú odmenu a tým, ktorí túto skutočnosť nepreukázali, nebola vyplatená mzda s odôvodnením, že boli neprítomní na pracovisku bez ospravedlnenia. Prednostka obecného úradu B. S. za poskytnutú súčinnosť dostala od žalovanej protislužbu - zabezpečenie vzniku pracovnoprávneho vzťahu pre jej dcéru. Ďalším dôvodom bolo, že vo večerných hodinách 28.10.2022 a ráno 29.10.2022 v časti obce Lomnička zvanej Biely dom zástupca žalovanej, t. j. zástupca starostu a syn žalovanej rozdávali fľaše alkoholu, cigarety a občerstvenie. Ďalej uviedol, že údajne na poriadok vo volebnej miestnosti dohliadali štyria zamestnanci obecného úradu obce Lomnička. Posledným namietaným dôvodom bolo, že po skončení hlasovania boli nájdené štyri hlasovacie lístky, vyplnené čiernym perom s rovnakým písmom za zástenou určenou na úpravu hlasovacieho lístka.

2. Žalobca na preukázanie týchto skutočností navrhol výsluch svedka Q.. X. Z., podpredsedníčky volebnej komisie v obci Lomnička a zároveň splnomocnenkyne žalobcu vo voľbách a E. Q., K.. XX.X.XXXX, kandidáta žalobcu na starostu obce Lomnička, ktorý skončil v poradí na 3. mieste a získal 159 platných hlasov.

3. V podaní zo dňa 14.12.2022 žalobca predložil ďalšie listinné dôkazy, a to zápisnicu o trestnom oznámení zo dňa 2.11.2022, ktoré podal na OR PZ v Starej Ľubovni navrhnutý svedok E. Q., e-mailovú komunikáciu medzi prednostkou obecného úradu Lomnička Q.. B. S. a navrhnutou svedkyňou Q.. X. Z., zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľbu starostu a poslancov obce Lomnička, listinu formátu A4, z ktorej nie je zrejmý jej autor a jednu stranu z protokolu o výsledku kontroly vymáhania nedoplatkov v samospráve zo dňa 17.6.2022 bez špecifikácie subjektov kontroly.

II.

Posúdenie veci správnym súdom

4. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný [§ 11 písm. f) zákona č. 162/2015 Správny súdny poriadok (ďalej len "SSP")] najskôr skúmal, či nie sú dané dôvody na odmietnutie žaloby.

5. Podľa § 312h ods. 2 SSP v znení účinnom od 18. novembra 2022 (porov. § 493d SSP) môže správny súd žalobu odmietnuť aj vtedy, ak je zrejmé, že aj keby dôvody uvedené v žalobe podľa § 312f písm. e) boli pravdivé, nebolo by možné žalobe vyhovieť. Toto ustanovenie tak nadväzuje na § 312f písm. e) SSP, podľa ktorého sa v žalobe musia okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť dôvody, pre ktoré žalobca napáda neústavnosť alebo nezákonnosť volieb s označením dôkazov. Z ustanovenia § 312h ods. 2 SSP tak a contrario vyplýva, že ak by prípadná (v konaní dokázaná) pravdivosť tvrdení uvedených v § 312f písm. e) SSP umožňovala žalobe vyhovieť, nemožno ju odmietnuť podľa citovaného ustanovenia, ale je nevyhnutné ju vecne prejednať. Pri postupe podľa § 312h ods. 2 SSP tak správny súd skúma, aký výhľad na úspech žaloby dávajú dôvody, ktoré žalobca v žalobe predniesol. Skúma teda, či uvedené dôvody sú prístupné dokazovaniu (teda či ich je možné verifikovať dokazovaním), či by toto dokazovanie mohlo viesť k záveru, že tvrdené dôvody spôsobujú nezákonnosť volieb, a či by táto nezákonnosť umožňovala vyhovieť žalobe, teda rozhodnúť niektorým zo spôsobov, ktoré sú predpokladané v § 312j ods. 2 SSP.

6. Z uvedeného výkladu je zrejmé, že kľúčovú úlohu pri rozhodovaní podľa § 312h ods. 2 SSP hrajú práve dôvody, ktoré žalobca uvedie v žalobe ako dôvody nezákonnosti a neústavnosti napadnutých volieb. Ak žalobcom uvedené dôvody sú také, ktoré vôbec nepreukazujú porušenie volebného práva alebo je vylúčené, aby na základe takéhoto dôvodu mohol správny súd rozhodnúť podľa § 312j ods. 2 SSP, potom sú splnené podmienky na odmietnutie takejto žaloby podľa § 312h ods. 2 SSP. Z účelu citovaného ustanovenia potom podľa správneho súdu vyplýva, že dôvody neústavnosti a nezákonnosti uvedené v § 312f písm. e) SSP (povinnosť „tvrdenia“) musia byť dostatočne konkrétne skutkovo vymedzené tak, aby bolo zrejmé, pravdivosť akej konkrétnej skutočnosti sa má v následnom konaní dokazovaním preverovať.

7. Už ústavný súd vo svojej judikatúre vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zdôrazňoval, že volebné súdnictvo je založené na príčinnej súvislosti medzi volebnou vadou a zložením zastupiteľského zboru a zároveň na vyvrátiteľnej domnienke, podľa ktorej volebný výsledok zodpovedá vôli voličov (porov. napr. uznesenie sp. zn. PL. ÚS 2/2019 a tam citovanú prejudikatúru). Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na žalobcovi, aby kvalifikovaným spôsobom označil skutočnosti, ktoré sú spôsobilé preukázať také intenzívne porušenie volebných zákonov, ktoré by odôvodňovalo záver o inom legitímnom výsledku volieb, než aký bol uverejnený (v podobnom zmysle napr. uznesenia sp. zn. PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 23/2017). Súd totiž v konaní vo volebných veciach nie je „vyšetrovacím orgánom“; jeho úlohou je zvážiť hodnovernosť a preukázateľnosť tvrdení sťažovateľa v kontexte s ďalšími okolnosťami a na tom základe rozhodnúť, či vykoná vo veci dokazovanie alebo vyvodí právne závery len na základe tvrdení účastníka (porov. uznesenie sp. zn. PL. ÚS 66/2011). Funkcia súdu v rámci prieskumu ústavnosti a zákonnosti volieb nemôže byť vykladaná tak extenzívne, že by v konečnom dôsledku jeho činnosť mala nahrádzať, prípadne dopĺňať činnosť na to povolaných volebných či iných orgánov, a to dokonca v tom smere, že iba na základe všeobecne alebo špekulatívne formulovaných námietok bude súd podrobne rekonštruovať celý volebný proces (porov. uznesenia sp. zn. PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 22/2015, PL. ÚS 13/2019).

8. Z ustanovenia § 312a SSP vyplýva, že zmyslom a účelom konania o žalobe o neústavnosť a nezákonnosť volieb je zabezpečenie slobodnej súťaže politických síl. Táto súťaž sa však sama osebe nerealizuje v pojednávacích miestnostiach či kanceláriách súdu, ale nachádza svoj výraz predovšetkým vo voľbách (porov. nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 19/98). Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred súdom, môže to viesť k spochybňovaniu zastupiteľskej demokracie a inštitútu volieb (v tomto zmysle uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07 alebo PL. ÚS 13/2019). Preto zásadne platí, že len domnienka nesprávneho výsledku volieb ako takého nemôže byť dôvodom zrušenia ich výsledkov (porov. uznesenia sp. zn. PL. ÚS 39/95, PL. ÚS 32/03, resp. už cit. PL. ÚS 85/07). Je na žalobcovi, aby v záujme meritórneho preskúmania žaloby uviedol konkrétne skutkové okolnosti, ktoré spochybňujú výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvolávajú pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov (m. m. PL. ÚS 118/07). Zároveň je na žalobcovi, aby kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne, prípadne aspoň vysoko pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať také intenzívne porušenie volebného zákona, ktoré by odôvodňovalo záver o inom legitímnom výsledku volieb, než bol uverejnený (m. m. PL. ÚS 3/2010).

9. Žalobca preukázal, že podal platnú kandidátnu listinu pre voľby starostu obce Lomnička, na ktorej bol uvedený ako kandidát na starostu E. Q., K.. XX.X.XXXX. Aktívna procesná legitímácia na podanie žaloby vo veci ústavnosti a zákonnosti volieb starostu obce teda bola naplnená. Najvyšší správny súd však dospel k záveru, že pokiaľ by aj dôvody uvedené v žalobe boli pravdivé, nebolo by možné žalobe vyhovieť, pretože by nijakým spôsobom nebol ovplyvnený výsledok volieb. Zo žaloby ako aj z dôkazov predložených v konaní vyplýva, že žalobca namietal najmä kupovanie hlasov voličov žalovanou ako bývalou starostkou, ktoré malo spočívať v tom, že asi pol roka pred voľbami zamestnala asi 220 nových zamestnancov, ktorí potom podľa jej pokynov vykonali volebné právo v jej prospech, za čo mali získať finančnú odmenu.

10. Účelom volebnej kampane je viesť diskusiu o veciach verejných v súvislosti s programom politických strán alebo jednotlivých kandidátov uchádzajúcich sa vo voľbách o priazeň voličov, v rámci ktorej možno prirodzene očakávať konfrontačný spôsob argumentácie usilujúci sa o zdôraznenie vlastných predností, prípadne o poukázanie na slabiny alebo nedostatky volebného rivala. Je vecou každého subjektu zúčastňujúceho sa volieb (či už jednotlivého kandidáta alebo politickej strany), aby v rámci svojho priestoru, ktorý mu predvolebná kampaň poskytuje, ponúkol voličovi adekvátnu odpoveď na argumentáciu súpera, pokiaľ ju považuje za skreslenú, zavádzajúcu alebo nesprávnu (PL. ÚS 105/07). Ústavný súd vo svojej judikatúre tzv. kupovanie hlasov voličov vo všeobecnosti hodnotí za vážne porušenie ústavných princípov, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktoré zasahuje do samotnej podstaty volebného práva zaručeného v čl. 30 Ústavy.

11. Žalobca v žalobe tvrdí, že došlo ku kúpeniu hlasov 220 nových zamestnancov obecného úradu, ktorí mali byť motivovaní žalovanou, aby jej dali hlas, príslubom finančnej odmeny, resp. v prípade nedodržania tohto pokynu im pohrozila nevyplatením mzdy.

12. V okolnostiach posudzovanej volebnej veci najvyšší správny súd považoval za zásadnú skutočnosť, že podľa výsledkov volieb starostu v obci Lomnička žalovaná získala 561 platných hlasov, pričom E. Q. ako kandidát žalobcu získal 159 hlasov. Je teda zrejmé, že medzi počtom hlasov odovzdaných kandidátovi žalobcu a zvolenej starostke bol výrazný rozdiel (402 hlasov). Táto skutočnosť zjavne signalizuje, že ani v prípade, ak by najvyšší správny súd zohľadnil námietku žalobcu a dokazovaním by zisťoval jej hodnovernosť a relevanciu pre účely spochybnenia výsledku volieb, by táto zjavne nepostačovala na to, aby mohol súd po vykonanom dokazovaní, ktoré žalobca navrhoval, dospieť k záveru, že pri voľbách starostu obce Lomnička došlo k tak intenzívnemu porušeniu volebných predpisov, ktoré by ho oprávňovalo na uplatnenie právomoci vyhlásiť voľby za neplatné, tak ako to navrhuje žalobca. Je totiž potrebné si uvedomiť, že aj pokiaľ by bolo preukázané, že by všetkých týchto 220 zamestnancov zo zisťovaných dôvodov, ktoré tvrdil v žalobe žalobca, volilo žalovanú, aj tak by po odpočítaní týchto hlasov žalovaná dosiahla 341 hlasov, ktorý výsledok by ju taktiež činil víťazkou vo voľbách starostu obce. V poradí druhý kandidát na starostu S. Q. dosiahol 235 platných hlasov a v poradí tretí kandidát žalobcu E. Q., ako bolo vyššie uvedené, získal iba 159 hlasov. Je pritom krajne hypotetické uvažovať nad tým, ktorého kandidáta by títo voliči, pokiaľ by neboli ovplyvnení žalovanou, skutočne volili, najmä keď v danom prípade oproti sebe nestáli len dvaja kandidáti, t. j. žalovaná a E. Q., ale celkovo 5 kandidátov na starostu. Žalobca napokon ani netvrdí, že by všetkých 220 podľa neho ovplyvnených voličov malo zahlasovať práve za jeho kandidáta E. Q..

13. Ani ďalšie dôvody uvádzané v žalobe nemožno vyhodnotiť inak, ako zjavne nedôvodné. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že v predvečer volieb a ráno v deň volieb zástupca starostu a syn žalovanej v časti obce Lomnička zvané Biely dom rozdávali fľaše alkoholu, cigarety a občerstvenie, súd konštatuje, že žalobca netvrdil, že žalovaná, resp. osoby s ňou spriaznené, mala voličom rozdávať tieto predmety výmenou za ich hlasy v jej prospech. Bez ďalšieho konštatuje, že tretie osoby v čase volebného moratória rozdávali časti obyvateľov obce alkohol a potraviny. K tomuto tvrdeniu pripojil dôkaz, a to písomné vyjadrenie Q.. X. Z., ktorá uviedla, že alkohol, cigarety a balíčky rozdával zástupca starostu so svojim synom. Taktiež netvrdila, že by tieto osoby mali takto kupovať hlasy v prospech žalovanej, resp. že by tieto balíčky vôbec odovzdávali v súvislosti s voľbami. Žalobca okrem toho v rozpore s písomným dôkazom predloženým k žalobe uviedol, že mal tak konať syn žalovanej, hoci podľa ním predloženého dôkazu malo ísť o syna zástupcu starostu. Žalobca teda ani netvrdil ani nepreukázal, že by žalovaná alebo s ňou spriaznené osoby mali dávať konkrétne hmotné výhody voličom - obyvateľom časti Biely dom, za to, že jej ako kandidátke na starostku odovzdajú svoj hlas.

14. Ďalšie porušenie zákona podľa žalobcu spočívalo v tom, že údajne na poriadok vo volebnej miestnosti dohliadali štyria zamestnanci obecného úradu obce Lomnička. Jedná sa o hypotetickú námietku, keď samotný žalobca uvádza, že sa tak malo stať „údajne“. K tomuto tvrdeniu taktiež predložil písomné

vyhlásenie Q. Z., ktorá však uvádza, že tieto osoby neboli vo volebnej miestnosti, ale v átriu školy, kde sa nachádzala volebná miestnosť. Odhliadnuc od uvedeného rozporu, pokiaľ žalobca uviedol, že tieto osoby údajne mali byť vo volebnej miestnosti, najvyšší správny súd poukazuje na § 27 ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 180/2014 Z. z.“), podľa ktorého vo volebnej miestnosti majú právo byť prítomné aj iné osoby, ktoré prejavili záujem o pozorovanie priebehu volieb a sčítovanie hlasov. Pokiaľ by teda skutočne bolo toto tvrdenie žalobcu pravdivé, uvedené samo o sebe nie je v rozpore so zákonom.

15. Posledný tvrdený dôvod nezákonnosti a neústavnosti volieb bol ten, že vo volebnej miestnosti po skončení hlasovania za zástenou určenou na úpravu hlasovacích lístkov boli nájdené už upravené štyri hlasovacie lístky. Z tohto tvrdenia nevyplýva, že by boli tieto volebné lístky zneužitú členmi príslušnej volebnej komisie, pracovníkmi obecného úradu alebo tretími osobami. V rámci svojej argumentácie žalobca predostrel určitú skutkovú konštrukciu spočívajúcu v náleze štyroch označených hlasovacích lístkov mimo volebnej urny (v priestore za zástenou na úpravu hlasov), avšak netvrdil, že by došlo k zneužitiu týchto hlasovacích lístkov, resp. k nezákonnej manipulácii s hlasovacími lístkami. Zo samotného vyjadrenia Q. Z., pripojeného k žalobe, vyplýva, že nájdené hlasovacie lístky sama vhodila do urny, ktorá mala ísť do archívu. Okrem toho, pokiaľ už označené hlasovacie lístky neboli vložené do obálky a vhozené do urny príslušným voličom, nie je možné na tieto lístky prihliadať, keďže podľa § 24 ods. 5 zákona č. 180/2014 Z. z. volič hlasuje tak, že po opustení osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov vkladá obálku pred okrskovou volebnou komisiou do volebnej schránky. Keďže žalobca ani netvrdil, že by malo dôjsť k zneužitiu týchto hlasovacích lístkov, resp. k nezákonnej manipulácii s nimi, uvedená námietka nemá žiadny právny význam. Okrem toho samotný počet týchto volebných lístkov vzhľadom na počet platných hlasov odovzdaných jednotlivých kandidátom na starostu by v konečnom dôsledku súčasný stav nijako nezmenil.

16. Žalobca v žalobe uvádzal ďalšie aktivity E. Q. ako neúspešného kandidáta na funkciu starostu obce Lomnička, ktoré nesúvisia s prípravou a priebehom volieb dňa 29.10.2022, avšak súvisia s namietaným ovplyvňovaním voličov - zamestnancov v obecných službách (podnet E. Q. adresovaný Najvyššiemu kontrolnému úradu, výsledky hospodárenia obce Lomnička, podnet adresovaný prednostovi obecného úradu obce Lomnička, podnet Inšpektorátu práce Prešov), ktorými chcel preukázať nehospodárne nakladanie s verejnými financiami žalovanej ako starostky v jej predchádzajúcom funkčnom období. Najvyšší správny súd konštatuje, že uvedené dôvody nesúvisia či už s volebnou kampaňou alebo s priamym priebehom volieb a len nepriamo súvisia s tvrdeným ovplyvňovaním zamestnancov v obecných službách žalovanou ako starostkou obce. Keďže však námietka ovplyvňovania tejto časti voličov nemôže mať žiaden vplyv na výsledky volieb starostu obce, aj tento nepriamy súvis je potrebné vyhodnotiť ako bez právneho významu.

17. Rovnako nebolo potrebné vykonať ani dôkazy predložené žalobcom v podaní zo dňa 14.12.2022, keďže tieto sa buď týkajú tvrdeného kupovania hlasov nových zamestnancov obecného podniku, ktorá námietka bola vyhodnotená ako zjavne nemajúca vplyv na výsledky volieb starostu, alebo sa týkajú skutočností, ktoré žalobca v žalobe ako dôvod nezákonnosti a neústavnosti volieb neuvádzal a preto na takéto dôvody nie je možné prihliadnuť (§ 62 ods. 1 SSP). Tieto sa týkajú volieb do obecného zastupiteľstva obce Lomnička, konkrétne splňania podmienok na kandidovanie za poslanca obecného zastupiteľstva.

III.

Záver

18. Vzhľadom na uvedené, najvyšší správny súd skutočnosti označené žalobcom v žalobe a jej doplnení v časti považoval za také, ktoré síce poukazujú na isté negatívne skutočnosti a udalosti, ale ak by aj boli pravdivé, ani v tom prípade by nemohli mať za následok záver, že došlo k takému porušeniu volebného zákona, ktorý mohol ovplyvniť (vo význame ovplyvnil) dosiahnuté výsledky volieb na starostu obce a v časti za také, ktoré vôbec nepreukazujú porušenie volebného zákona. Na základe uvedeného najvyšší správny súd žalobu žalobcu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 312h ods. 2 SSP.

19. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 170 písm. a) SSP.

20. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 5:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.